

**Stichting Herdenking
Jodenvervolging Leiden**

Beleidsplan 2025 - 2026 van de Stichting Herdenking Jodenvervolging Leiden

Vastgesteld in de vergadering van 23 januari 2025

Visie

De Stichting Herdenking Jodenvervolging Leiden (hierna verder te noemen ‘de Stichting’) baseert haar visie op het principe dat geen enkel mens – van welk(e) ras, huidskleur, geslacht, geloof of afkomst dan ook – gediscrimineerd, uitgesloten, vervolgd of geschaad mag worden. Zij werkt dit principe uit met het accent op de vervolging van Joden in de Tweede Wereldoorlog en wil daar lessen uit trekken voor heden en toekomst van alle mensen.

Missie / Statutaire doelstelling

In onze stichtingsstatuten is onze missie als volgt verwoord: De Stichting heeft ten doel om op ingetogen en waardige wijze de vermoorde Leidse Joden te herdenken, alsmede het bevorderen van de bewustwording van de inwoners van Leiden en omgeving van de Holocaust en hedendaags antisemitisme, en al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Activiteiten

De Stichting geeft hieraan vorm door het uitvoeren van de volgende activiteiten:

1. Herdenken
Sinds 1997 organiseert de Stichting een jaarlijkse herdenking, waarbij nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan de geschiedenis van de Holocaust met zo mogelijk de betekenis daarvan voor de inwoners van Leiden en omgeving. De herdenking wordt zo vorm gegeven dat er op een voor oud en jong aansprekende, ingetogen en waardige manier herdacht wordt. In de afgelopen bijna 25 jaar werd onze missie uitgewerkt in een rede die door een (gast)spreker werd gehouden. In de loop van de jaren is er steeds gezocht naar passende rituelen door bijvoorbeeld een bloemenmonument te maken en is de muziek en de zang een onmisbaar element in het geheel gebleken. De laatste jaren is onze aandacht steeds meer uitgegaan naar kinderen en jongeren en hebben we hen waar mogelijk betrokken door hen een aantal namen van vermoorde Joodse stadsgenoten te laten lezen of samen te werken met basisscholen bij herdenkingen, zoals die van het voormalig Joods Weeshuis op 17 maart.
2. Educatie
De Stichting ontwikkelt in samenwerking met o.a. scholen en muzikanten educatief materiaal in de vorm van onder meer lesbrieven en een ‘meespeelopera’ voor scholen van Primair en Voortgezet Onderwijs in Leiden en omgeving.
3. Website
Sinds 2019 heeft de Stichting een eigen website: www.herdenkingleiden.nl. In de afgelopen jaren is de website uitgegroeid tot een uitgebreide website over de jaarlijkse herdenkingen, Stolpersteine, educatie en het Joodse Weeshuis, allemaal gerelateerd aan onze missie en onze activiteiten. Van al onze activiteiten worden aankondigingen en verslagen geplaatst. Waar nodig worden thema’s of nieuwsberichten toegevoegd die een relatie hebben met onze missie.
4. Bekendheid, contacten en netwerken
De Stichting zorgt voor bekendheid door PR in de (plaatselijke) nieuwsmedia door middel van o.a. persberichten en artikelen, het onderhouden van een actuele website, een nieuwsbrief, actieve informatie naar belangstellenden, bezoekers, scholen/educatieve instellingen en naar plaatselijke netwerken. Ook onderhoudt zij actief contact met deze gremia en andere belangrijke *stakeholders* zoals de Joodse Gemeente Leiden, de Raad van Kerken, de

gemeente Leiden en de omliggende gemeenten, Erfgoed Leiden, Stichting Dodenherdenking Leiden en relevante landelijke instellingen.

5. Werkgroep ‘Stolpersteine’

De Stichting kent sinds 2021 een werkgroep die als doel heeft om Stolpersteine te realiseren in Leiden voor de Joodse slachtoffers die hier hun laatste vrijwillige woonplaats hadden. Het doel van het plaatsen van Stolpersteine is om de herinnering aan de Joodse slachtoffers uit Leiden levend te houden.

6. Onderzoek

De Stichting doet gerelateerd aan de hierboven genoemde thema’s ook onderzoek. Met name rondom de plaatsing van Stolpersteine wordt veel onderzoek gedaan. Ook zal de Stichting, voor zover de mogelijkheden dat toelaten, onderzoek doen ter ondersteuning van haar missie in het algemeen. Een recent voorbeeld hiervan is het onderzoek naar nog onbekende namen van Joden die niet in de namenlijst van de herdenking vermeld werden, omdat zij – als niet ingeschrevenen in de gemeente Leiden – wel van hieruit meestal verraden en vervolgens weggevoerd en vermoord zijn.

Ambitie

Het is de ambitie van de Stichting om de komende jaren aan bovenstaande doelen vorm te blijven geven en deze zo mogelijk verder te ontwikkelen en uit te bouwen. Ook wil de Stichting werken aan een grotere naamsbekendheid en een intensievere samenwerking met de gemeente en instellingen met vergelijkbare doelen tot stand brengen.

Ontstaan van de Stichting

In de jaren 90 van de vorige eeuw wilde de Landelijke Raad van Kerken in de leemte voorzien van het nadrukkelijk aandacht schenken aan de moord op de vele Joodse slachtoffers in de Tweede Wereldoorlog en blijvend een les trekken uit het gebeurde. In een aantal steden zoals Utrecht, Rotterdam, Amstelveen en Den Haag is hieraan gehoor gegeven. Veelal werd hier vorm aan gegeven in samenwerking met de aangesloten PKN en RK kerken en de commissies “Kerk en Israël”.

In de Leidse regio werd begin jaren ‘90 door plaatselijke kerken contact gezocht met de Joodse Gemeente met de vraag hoe de diepe betrokkenheid die gevoeld werd bij het jodendom zou kunnen worden vorm gegeven. De Joodse Gemeente gaf aan dat het organiseren van een Holocaust-herdenking een gewenste vorm zou zijn.

Vanaf 1997 is in Leiden aan dit initiatief van harte meegewerkt en is een Beraad Herdenking Jodenvervolging in het leven geroepen. Jaarlijks is er vervolgens een herdenking georganiseerd waarin aan de moord op de Joodse stadsgenoten nadrukkelijk aandacht is besteed. Van meet af aan is ook steeds de Joodse Gemeente in ons ‘Beraad’ vertegenwoordigd geweest en zijn de activiteiten met de Joodse Gemeente afgestemd.

Bij de jaarlijkse herdenking van de Jodenvervolging in Leiden zijn veel mensen betrokken. Naast het bestuur, dat de verantwoordelijkheid draagt voor de bijeenkomst, zijn er ook allerlei mensen die praktische onderdelen voor hun rekening nemen, zoals het ontwikkelen van educatief materiaal, het verzorgen van het bloemenmonument, het doen van onderzoek en het maken en beheren van de website. Zij vormen een brede vertegenwoordiging van de Leidse samenleving.

De Stichting heette voorheen Beraad Herdenking Jodenvervolging Leiden. Het Beraad is overgegaan in een stichting en op 27 juni 2019 is de Stichting Herdenking Jodenvervolging opgericht.

Financiën

Op www.herdenkingleiden.nl wordt vermeld hoe de Stichting haar bestuur ingericht heeft. De bestuurders doen dit allen vrijwillig en er staat geen vergoeding tegenover. Dit geldt evenzeer voor de leden van de Werkgroep Stolpersteine en de webmaster.

De inkomsten van de Stichting komen uit verschillende bronnen:

- Jaarlijks, rondom de herdenking, worden kerkgenootschappen in en rond Leiden benaderd met de vraag of zij willen bijdragen aan de herdenking;
- Collecte tijdens de herdenking;
- Donaties en subsidies;
- Nieuwsbrieven.

De inkomsten van de Stichting maken het mogelijk om de activiteiten van de Stichting te bekostigen.

Op de website van de Stichting vindt men het jaarverslag en de jaarlijks bijgewerkte staat van baten en lasten.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Herdenking Joden Vervolging Leiden bestaat uit de volgende leden:

Truus de Haan (voorzitter), Corjan den Hollander (secretaris), Arno Hanssen (penningmeester), Nora Kornalijnslijper, Ton de Gans, Leo Levie, Ivo van Spronsen.

Contact: info@herdenkingleiden.nl

**Stichting Herdenking
Jodenvervolging Leiden**